

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
SIGNALBERGET

2006-11-13

1(11)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Naturreservatet

Signalberget

Enköpings kommun

- Länsstyrelsens beslut
- Syfte med reservatsbildningen
- Beskrivning av naturreservatet
- Administrativa data
- Grund för beslut
- Reservatsföreskrifter
- Andra föreskrifter och åtaganden
- Ärendets beredning
- Bilagor
- Sändlista

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03

Dossiernr: 0381-02-096

Bildande av naturreservatet Signalberget i Enköpings kommun och fastställande av skötselplan

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808), Signalberget som naturreservat med föreskrifter enligt nedan och skötselplan enligt bilaga A. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta, bilaga C och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under rubriken RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken skall gälla omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bestämmelser för förvaltningen av reservatet genom att fastställa den till beslutet bifogade skötselplanen, bilaga A. Länsstyrelsen skall vara förvaltare av reservatet.

Beslutet skall kungöras i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse ska även införas i ortstidningarna Upsala Nya Tidning och Enköpingsposten.

SYFTE MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är att:

- bevara äldre barrskog, annan värdefull skogsmark, de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna samt hotade och missgynnade arter som är förknippade med nämnda naturförhållanden.
- bevara ett, för allmänheten, attraktivt besöksområde som stimulerar till naturupplevelser och ett aktivt friluftsliv.

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Områdets bevarandevärden beskrivs mer utförligt under rubriken "Beskrivningsdel" i skötselplanen. Nedan ges endast en sammanfattande beskrivning.

Reservatet består till största delen av gammal, talldominerad skog med hällmarksinslag på Signalberget väster om Örsundsbro. Här och var i området finns även äldre, mossrik granskog. I reservatets västra del sluttar berget brant, bitvis med lodväggar, ned mot en brynzon mot öppen åkermark. Detta skogsbryn består av en medelåldrig blandskog med inslag av gamla, grova ekar av hagmarkskaraktär.

Naturvärdena är främst knutna till den naturskogsartade karaktären, riklig förekomst av gamla träd, död ved i olika nedbrytningsstadier, beskuggade block och bergbranter samt intressant kryptogamflora och insektsfauna.

Området har höga värden för friluftslivet eftersom det ligger relativt tätortsnära och utgör ett av få skogsområden i det för övrigt öppna jordbrukslandskapet. Genom skogen går en stigslinga som passerar två utsiktsplatser vid den västra branten och området utnyttjas flitigt som friluftsområde.

ADMINISTRATIVA DATA

Naturreservatets namn:	Signalberget
Objektsnummer:	03-02-096
Kommun:	Enköping
Naturgeografisk region:	Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken (24)
Förvaltare:	Länsstyrelsen Uppsala Län
Reg DOS id:	2005529
Markägare:	se skötselplan, bilaga A
Socken:	Fröslunda
Fastighet:	Fröslunda-Klista 1:1 2:1 3:1 (del av) Taxnäs 1:1 (del av) Kvek 1:2 (del av)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut SIGNALBERGET

4(11)

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

- Lägesbeskrivning: Reservatet är beläget 1 km väster om Örsundsbro centrum. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.
- Gräns: Området har markerats med heldragen linje på bifogad reservatskarta, bilaga C.
- Koordinat i rikets system (RT90): x = 6624900; y = 1582880
- Fastighetskarta (Ekonomisk karta): 117 46 Torslunda, 117 56 Alsta
- Terrängkarta (Topografisk karta): 11 H Enköping NO, SO
- Area: Totalt 16,0 hektar
- Markslag och naturtyp: se skötselplan, bilaga A

GRUND FÖR BESLUT

Bevarandevärden

Bevarandevärdena är knutna till barrskogen med gamla tallar och granar, döda träd och solexponerade, äldre träd i brynzoner. Reservatet har också höga värden för friluftslivet.

Bevarandevärdena beskrivs mera utförligt under rubriken "Områdets bevarandevärden" i skötselplanen.

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena består av gamla träd, främst tall samt bark- och vedlevande svamp-, moss- och insektsarter.

Prioriterade bevarandevärden beskrivs mer utförligt under rubriken "Beskrivningsdel" i skötselplanen.

Förutsättningar för att bevara värdena

Det som kan påverka området värden negativt är bl.a. produktionsinriktat skogsbruk, ogynnsam igenväxning av tidigare luckiga marker, utträngning av vidkroniga träd, graninvandring, exploatering i form av bebyggelse eller vägar m.m., störd hydrologi samt gödslingspåverkan.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut SIGNALBERGET

5(11)

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03

Dossiernr: 0381-02-096

För att bevara områdets naturvärden införs föreskrifter mot bl.a. produktionsinriktat skogsbruk och exploateringsåtgärder. Skötselinsatser kommer att sättas in för att stärka naturvärdena, t.ex. bevara gynnsamma halvöppna och luckiga förhållanden.

Motiv till att skyddsformen naturreservat har valts

Länsstyrelsen bedömer att bevarandet av områdets höga naturvärden är av allmänt intresse. För att bevara områdets naturvärden krävs inskränkningar i pågående markanvändning (skogsbruk) samt kostnadskrävande skötselinsatser. Inskränkningar och skötselkrav är utöver vad markägaren kan förväntas svara för.

Skyddsformen naturreservat enligt miljöbalken har valts, för att kunna bevara områdets naturvärden långsiktigt. Vid reservatsbildning kan föreskrifter om begränsningar i markanvändning och föreskrifter om skötsel införas och området får därigenom ett varaktigt skydd.

Beslutets överensstämmelse med övriga åtaganden som berör området

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbeslutet ligger väl i linje med länets miljö kvalitetsmål, skogsstrategi samt övriga åtaganden som berör området, så som t.ex. den kommunala översiktsplanen och riksintresseområden enligt 3:e kap miljöbalken (se rubriken "andra föreskrifter som gäller för området", sid. 8).

För området finns inte detaljplan eller områdesbestämmelser.

Intresseprövning

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken ska det vid prövning av naturreservatsärenden, tas hänsyn även till enskilda intressen. Inskränkningarna i den enskildes rätt att använda mark och vatten, får inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Bevarandet av områdets naturvärden är ett angeläget allmänt intresse. De inskränkningar som den enskilde drabbas av vid bildandet av reservatet får anses stå i rimlig balans med vad samhället vinner på att området får ett reservatsskydd.

Länsstyrelsens bedömning är att de föreskrifter som beslutet anger, krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses (se även förutsättningar för att bevara värdena).

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet.

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, dämna, nydika eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning, med undantag för åtgärder vid underhåll av befintlig traktorväg,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats, mast eller annan anläggning,
3. dra fram mark- eller luftledning,
4. framföra motordrivet fordon med undantag för
 - körning vid skötseln av reservatet och i samband med brandbekämpning,
 - körning med mindre fordon för uttransport av fälld älg,
 - befintlig traktorväg enligt markering på bilaga 1,
5. anordna upplag med undantag för tillfälligt upplag i samband med skötsel av reservatet enligt skötselplan,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. kalka eller tillföra växtnäringssämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
8. anbringa eller upplåta mark för tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning med undantag för informationstavlor om reservatet eller kulturvärden,
9. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet med undantag för
 - åtgärder vid underhåll av skogsbilvägen (inklusive vägdiken) söder om reservatet,
 - absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
SIGNALBERGET

7(11)

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

10. sätta upp saltsten eller utfodra vilt med undantag för stödåtgärder för hotad eller missgynnad art,
11. införa för trakten främmande växt- och djurart/-ras,
12. upplåta plats för ridning, camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon,
13. bedriva jakt på fågel.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att genomföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t.ex. jakt.

- B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång.
-

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och att åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser och uppsättning av informationstavla eller informationsskyltar som berör reservatet,
2. anläggande och underhåll av markerade stigar och utsiktsplats,
3. undersökningar av växt-, djur och svamparter och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet,
4. genomförande av åtgärder för att främja biologisk mångfald, t.ex. naturvårdsinriktad avverkning.

Dessutom ska markägaren tåla att ovanstående åtgärder utförs av förvaltaren och att allt utfallande gagnvirke tillfaller förvaltaren.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
SIGNALBERGET

8(11)

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

- C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken angående rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt angående ordningen i övrigt inom naturreservatet.
-

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
3. gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag, med undantag för plockning av matsvamp, frukt och bär,
4. fånga, döda eller föra bort ryggradsdjur, föra bort ägg eller bo eller på annat sätt medvetet störa djurlivet,
5. göra upp öppen eld,
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
7. framföra motordrivet fordon,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
9. utan Länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar.

ANDRA FÖRESKRIFTER OCH ÅTAGANDEN SOM GÄLLER FÖR OMRÅDET

Signalberget ingår i ett större område klassat som riksintresse för kulturmiljövård (område K 50, "Örsundaåns dalgång") och är därmed skyddat enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna, gäller för området.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
SIGNALBERGET

9(11)

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiermr: 0381-02-096

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet aktualiserades i samband med Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering, då stora delar av skogsinnehavet på Signalberget uppvisade nyckelbiotopskvalitéer (2003). På uppdrag av Länsstyrelsen tog Upplandsstiftelsen under år 2004 fram ett preliminärt förslag till avgränsning av skyddsvärt område. Senare ändrades förslaget något och området bedömdes vara lämpligt som naturreservat, för att bevara områdets höga naturvärden långsiktigt. Länsstyrelsen påbörjade arbetet med reservatsbildning år 2004 varefter Upplandsstiftelsen tog fram underlag till beslut och skötselplan för reservatet. Överenskommelse om inträngsersättning har tecknats med berörda markägare i juni 2006. Förvaltare av reservatet kommer att vara Länsstyrelsen i Uppsala Län.

Förslag till reservatsbeslut och skötselplan remitterades år 2006 till markägare, sakägare, berörda myndigheter och organisationer (se sändlista). Yttrande har inkommit från Bergsstaten, Banverket, Enköpings kommun, Sveriges Geologiska Undersökning, Vägverket, Vattenfall, Upplands Ornitologiska Förening och Skogsstyrelsen.

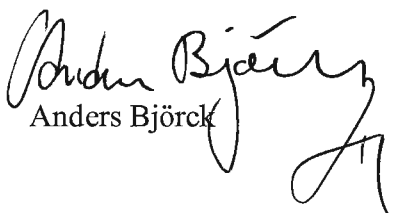
Banverket tillstyrker reservatsförslaget, men informerar om att en ny järnväg mellan Uppsala och Enköping eventuellt kommer att anläggas. Sträckningen av denna kan möjligen komma att påverkas av reservatet. Övriga inkomna yttranden är i huvudsak utan erinran, med undantag av förslag till några mindre tillägg och ändringar som Länsstyrelsen har arbetat in i beslutet och skötselplanen.

Länsstyrelsen har även remitterat en konsekvensutredning enligt 27§ verksförordningen till Ekonomistyrningsverket. Ekonomistyrningsverket har inte yttrat sig i ärendet.

Detta beslut gäller från den dag det vinner laga kraft.

Beslutet kan överklagas hos regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, se bilaga E.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Anders Björck. I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Leif Byman, länsassessor Kerstin Lagerlöf, miljövårdsdirektör Leif Sandin, bitr. länsantikvarie Jan-Helmer Gustafsson, länsarkitekt Fredrik Meurman, naturvårdsdirektör Yvonne Aldentun och naturvårdshandläggare Birgitta Svensson, föredragande.

Anders Björck

Birgitta Svensson

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
SIGNALBERGET

2006-11-13

10(11)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

BILAGOR

- A. Skötselplan
- B. Översiktskarta, skala 1:50 000
- C. Reservatskarta, skala 1:5 000
- D. Skötselområdeskarta, skala 1:5 000 (ortofoto)
- E. Hur man överklagar

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA **BESÖKSADRESS:** HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 **TELEFAX:** 018 -19 52 01 **E-POST:** lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 **ORGANISATIONSNUMMER:** 202100-2254 (VAT SE202100225401)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
SIGNALBERGET

11(11)

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM
Enköping kommun, 745 80 ENKÖPING
Upplandsstiftelsen, Box 26074, 750 26 UPPSALA
Vattenfall Eldistribution AB, 191 97 SOLLENTUNA
Skogsstyrelsen, region Svea, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA
Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljöavdelningen, Landskapsenheten, Box 5405,
114 84 STOCKHOLM
Vägverket, Region Mälardalen, Box 1140, 631 80 ESKILSTUNA
Banverket, Östra banregionen, Box 1070, 172 22 SUNDBYBERG
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA
Lantmäterimyndigheten i Uppsala län, Box 896, 751 09 UPPSALA
Skanova, Telia Sonera AB Networks, 123 86 FARSTA
Bergsstaten, Slaggatan 13, 791 71 FALUN
Evolutionsbiologiskt centrum, Uppsala Universitet, Norbyvägen 18D, 752 36
UPPSALA
Institutionen för Naturvårdsbiologi, SLU, Box 7002, 750 07 UPPSALA
Naturskyddsföreningen i Enköping, 745 31 ENKÖPING
Naturskyddsföreningen i Uppsala län, Stenhagen, 755 95 UPPSALA
Svenska Naturskyddsföreningen, Box 4625, 116 91 STOCKHOLM
Upplands Ornitologiska Förening, Box 59, 751 03 UPPSALA
Entomologiska föreningen i Uppland, c/o Entomologiska avd., Villagatan 9, 752
36 UPPSALA
Uppsala Svampklubb, 752 40 UPPSALA

kulturmiljöenheten
planenheten
näringslivs- och landsbygdsenheten

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för SIGNALBERGET

2006-11-13

BILAGA A
1(14)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Skötselplan för naturreservatet

Signalberget

Enköpings kommun

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för SIGNALBERGET

2006-11-13

BILAGA A
2(14)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE.....	3
SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
ADMINISTRATIVA DATA.....	4
FÖRESKRIFTER UTÖVER RESERVATSBeslut	5
NATURVÄRDESBEDÖMNINGAR	5
ALLMÄN BESKRIVNING	5
HISTORISK OCH NUVARANDE MARKANVÄNDNING.....	5
OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN	6
Biologiska värden	6
Geovetenskapliga värden	7
Kulturhistoriska värden.....	7
Värden för friluftslivet	7
PRIORITERADE BEVARANDEVÄRDEN	8
INTRESSEN FÖR ALLMÄNHETEN	8
REFERENSER	9
Publicerade skrifter.....	9
Opublicerade skrifter	9
Kartmaterial	9
Muntliga uppgifter	9
PLANDEL.....	10
BESKRIVNING, BEVARANDEMÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSEL.....	10
Bränder.....	12
Stigar och utsiktsplatser.....	12
Upplag m.m.	12
Jakt	12
Fauna- och floravård.....	12
Forskning och undervisning	12
UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	12
UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL.....	13
SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER.....	14

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för SIGNALBERGET

2006-11-13

BILAGA A
3(14)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge anvisningar om bevarande av naturreservatets värden. Planens mål är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ca 10 år. Skötselplanen ska således med bevarat syfte kunna justeras vid behov. Förslag till ändring av planen ska underställas Länsstyrelsen för godkännande och fastställande.

SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Syftet med reservatsbildningen är att:

- bevara äldre barrskog, annan värdefull skogsmark, de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna samt hotade och missgynnade arter som är förknippade med nämnda naturförhållanden.
- bevara ett, för allmänheten, attraktivt besöksområde som stimulerar till naturupplevelser och ett aktivt friluftsliv.

Skötseln av naturreservatet ska leda till att:

- den äldre barrskogen bevaras och att skyddsvärda, äldre träd i brynzoner gynnas, t.ex. genom friställning.
- livsmiljöer för hotade och missgynnade arter bevaras och förstärks.
- allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser underlättas genom enkla anordningar.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för
SIGNALBERGET

BILAGA A
4(14)

2006-11-13

Dnr: 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

BESKRIVNINGSDDEL

Administrativa data

Naturresevatets namn:	Signalberget
Objektsnummer:	03-02-096
Kommun:	Enköping
Naturgeografisk region:	Svealands sprickdalsteräng med lerslättdalar och sjöbäcken (24)
Förvaltare:	Länsstyrelsen Uppsala län
Reg DOS id:	2005529
Markägare:	xxx xxx xxx xxx
Socken:	Fröslunda
Fastighet:	Fröslunda-Klista 1:1 2:1 3:1 (del av) Taxnäs 1:1 (del av) Kvek 1:2 (del av)
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget ca. 1 km väster om Örsundsbro centrum. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.
Gräns:	Området har markerats med heldragen linje på bifogad reservatskarta, bilaga C.
Koordinat i rikets system (RT90):	x = 6624900; y = 1582880
Fastighetskarta (Ekonomisk karta):	117 46 Torslunda, 117 56 Alsta
Terriängkarta (Topografisk karta):	11 H Enköping NO, SO
Area:	Totalt 16,0 hektar

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Markslag och naturtyp:
(ungefärliga arealer)

Hällmarkstallskog, äldre än 100 år	4 ha
Övrig barrskog på frisk, fattig mark, äldre än 100 år	10,8 ha
Blandskog i brynzon	1,2 ha

Föreskrifter utöver reservatsbeslut

Signalberget ingår i ett större område klassat som riksintresse för kulturmiljövård (område K 50, "Örsundaåns dalgång") och är därmed skyddat enligt MB 3 kap 6 §. Motiveringen lyder: "Odlingslandskap utmed viktig forntida kommunikationsled med ett rikt innehåll av fornlämningar och herrgårdsmiljöer av medeltida ursprung."

Naturvärdesbedömningar

Reservatet ingår i objektet (81.51) som i länets naturvårdsprogram (1987) bedömdes tillhöra klass I (högsta naturvärde). I Länsstyrelsens bedömning framhålls att bevarandevärden bl.a. är knutna till hällmarkstallskog, strövmöjlighet och utsiktsplatser. Dessutom bedöms området vara ett viktigt inslag i landskapsbilden.

Skogsvårdsstyrelsens har beskrivit en nyckelbiotop på 15,1 hektar i området.

Allmän beskrivning

Reservatet består av en gammal barrskog på Signalberget mellan Örsundsbro och Alsta sjö. Berget reser sig 55 m över Alsta sjö och ca. 35 m över omgivande åkermarker. Området består dels av talldominerad skog, framför allt hällmarkstallskog, och dels av mossrik granskog med fuktiga partier. I reservatets västra del sluttar berget brant, bitvis med lodväggar, ned mot en brynzon mot öppen åkermark. Detta skogsbyrn består av en medelåldrig blandskog med gran, tall, asp, björk, sälg och ek. Några av ekarna är äldre, vidkroniga och av hagmarkskaraktär. Stora delar av barrskogen är 130-180 år gammal med inslag av upp till 230 åriga träd. Viss ansamling av död ved, främst gran, finns i området. Markvegetationen i barrskogen är huvudsakligen av lav- och ristyp, med bl.a. fönsterlav, renlav, lingon, blåbär, vägg- och husmossa.

Historisk och nuvarande markanvändning

Större delen av området har stått orört under lång tid och benämns som "utskog" i handlingar tillhörande "laga skifte". I den västra brynzonen har det skett viss uthuggning av bl.a. äldre gran och här har skogen troligen varit mycket glesare i äldre tider.

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Områdets bevarandevärden

Biologiska värden

(Arter med prioriterat bevarandevärde är understrukna.)

Vid de inventeringar som gjorts hitintills i området har följande intressanta svamp- och insektsarter påträffats.

På en gammal tall vid västra branten finns spår av reliktböck, en skalbagge vars larver lever i innebarken på gamla, solexponerade tallar. Gnagspåren kan dock finnas kvar på trädstammen lång tid efter att arten försvunnit från ett område. Därför är det svårt att bedöma om arten finns kvar i reservatet eller inte.

En annan art som är beroende av gamla tallar är vintertaggingen. Denna vita, taggiga svamp som gärna växer på döda, eller döende, grenar på levande träd gör skäl för sitt namn. Den påträffas endast vintertid, helst milda och regniga vintrar. Svampen räknas som en "gammelskogsart" eftersom den oftast växer på mycket gamla tallar.

På gran har några andra intressanta arter påträffats, t.ex. kötticka, ullticka och granticka. Den senare växer vanligtvis på döda grenar på gamla, levande granar, medan de två andra svamparna helst växer på liggande träd.

Skyddsvärda arter:

Fåglar

<i>Dryocopus martius</i>	spillkråka (A236)
--------------------------	-------------------

Skalbaggar

<i>Callidium coriaceum</i>	bronsbjörn	s
<i>Microbregma emarginata</i>	granbarkgnagare	s
<i>Nothorhina punctata</i>	reliktböck	NT s

Kärlväxter

<i>Goodyera repens</i> §	knärot	s
<i>Pyrola chlorantha</i>	grönpyrola	s

Mossor

<i>Herzogiella seligeri</i>	stubbspretmossa	s
<i>Nowellia curvifolia</i>	långfliksmossa	s
<i>Orthotrichum gymnostomum</i>	asphättemossa	
<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	västlig hakmossa	s

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för SIGNALBERGET

2006-11-13

BILAGA A
7(14)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Svampar

<i>Gloeoporus taxicola</i>	blodticka		s
<i>Hydnellum spp.</i>	korktaggsvampar		s
<i>Inonotus rheades</i>	rävticka		s
<i>Irpicodon pendulus</i>	vintertagging	NT	s
<i>Leptoporus mollis</i>	kötticka		s
<i>Phaeolus schweinitzii</i>	grovticka		s
<i>Phellinus chrysoloma</i>	granticka		s
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	ullticka		s
<i>Phellinus pini</i>	tallticka		s
<i>Phellinus viticola</i>	vedticka		s

Teckenförklaring:

- A = Artkod enligt EU:s fågel- eller habitatdirektiv
s = Signalart enligt Skogsstyrelsen 2000
§ = Arten är fridlyst i Sverige

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan år 2005:

CR = Critically endangered	Akut hotad
EN = Endangered	Starkt hotad
VU = Vulnerable	Sårbar
NT = Near threatened	Missgynnad
DD = Data deficient	Kunskapsbrist

Geovetenskapliga värden

Naturreservatet är beläget i ett område med lugn topografi. Omgivningen består av skogsklädda, något högre partier varvat med öppna, skogsfria, bördiga åkermarker. Själva signalberget består av urberg (gnejsgranit) omgivet av morän av sandig-moig karaktär.

Kulturhistoriska värden

Reservatsområdet ingår i länets bevaradeplan för odlingslandskapet (objekt "Örsundaåns dalgång" BP 81.6) samt i ett regionalt intresseområde för kulturmiljö (objekt EN10 Enköping).

Inom reservatet finns inga registrerade fornlämningar eller kulturlämningar enligt riksantikvarieämbetets fornminnesregister.

Värden för friluftslivet

Området har höga värden för friluftslivet eftersom det ligger relativt tätortsnära och utgör ett av få skogsområden i det för övrigt öppna jordbrukslandskapet kring Örsundsbro. Genom skogen går en stigslinga som passerar två utsiktsplatser vid den västra branten.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för SIGNALBERGET

2006-11-13

BILAGA A
8(14)

Dnr: 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Prioriterade bevarandevärden

Markslag och naturtyp:	gammal barrskog	
Strukturer:	gamla barrträd och solexponerade tallar	
Växt-, svamp- och djursamhällen:	vedskalbaggar, vedsvampar	
Arter:	<i>Nothorhina punctata</i>	reliktböck
	<i>Irpicondon pendulus</i>	vintertagging
Friluftsliv:	naturupplevelse	

Intressen för allmänheten

Reservatet ligger inom gång- och cykelavstånd från Örsundsbro samhälle. Området utnyttjas flitigt som friluftsområde. Ett elljusspår finns strax sydöst om reservatet.

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Referenser

Publicerade skrifter

- Ehnström, B. 1999: Faktablad: *Nothorhina punctata* - reliktböck. ArtDatabanken, SLU.
Gärdenfors, U. (ed.) 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005 - The 2005 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
Larsson, K-H. 1997: Faktablad: *Irpicodon pendulus* – vintertagging. ArtDatabanken, SLU.
Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Värdefulla områden för naturvård och rörligt friluftsliv (del av objekt 81.51). Medd. från planeringsavdelningen 1987 nr. 2.
Länsstyrelsen i Uppsala län, 1994: Ekologiskt känsliga områden i Uppsala län (del av objekt 286). Meddelandeserien 1994 nr. 13.
Nitare, J. (ed.) 2000. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.
Nordiska ministerrådet, 1984.: Naturgeografisk naturindelning av Norden.
Skogsstyrelsen, Skogens Pärlor, tillgänglig på <http://svo.se/>.
Stålhös, J. 1974. Beskrivning till berggrundskartan Enköping SO serie Af 110. Sveriges Geologiska Undersökning.

Opublicerade skrifter

- Riksantikvarieämbetet, 1980: Fornlämningsregister – Fröslunda socken.

Kartmaterial

- Karta över Lagunda härad, upprättad 1860.
Gränsbestämningsskarta från 1786. Laga skifteskarta från 1821 och 1900.
Kartorna förvaras på Lantmäteriet i Uppsala.
Jordartskartan 11 H Enköping NO, SO. SGU serie Ae 20. Sveriges Geologiska Undersökning 1977.
Ekonomisk karta, blad 117 46 Torslunda, 117 56 Alsta, utgiven 1951 av Lantmäteriet.

Muntliga uppgifter

- Gillis Aronsson, Upplandsstiftelsen
Bo Törnqvist, Skogsstyrelsen

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för SIGNALBERGET

2006-11-13

BILAGA A
10(14)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

PLANDEL

Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel

Reservatet har delats upp i tre skötselområden. För avgränsning av områdena A-B se skötselområdeskarta, bilaga D.

Skötselområde A: Gamla barrskogen ca. 14,8 ha

- Beskrivning:** Gammal hällmarkstallskog och mossig granskog, på bergbunden mark och i sluttningar. Inslag av björk, sälg, rönn, ek och asp förekommer sparsamt. Området är extensivt skött. En befintlig stigslinga samt en traktorväg går genom området.
- Bevarandemål:** Gammal naturskogsartad barrskog med stort inslag av död ved. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:
- Arealen gammal barrdominerad skog uppgår till minst 14 hektar.
 - Vintertagging förekommer i området.
- Reliktbocken har prioriterade bevarandevärden, men det är osäkert om arten finns kvar inom området eftersom endast gamla gnagspår är observerade. Därför är det inte möjligt att formulera ”gynnsamt tillstånd” och bevarandemål för denna art.
- Skötselåtgärder:** Genom att ta bort yngre granar försiktigt frihugga äldre, vidkroniga tallar i gränzonen mellan hällmarkstallskog och granskog. För övrigt inga åtgärder annat än att hålla stigen fri från vindfällan och att hålla utsiktsplatserna öppna, se skötselområde C. Vid frihuggning och genomgång av vindfällan ska de avsågade stamdelarna ej fraktas bort. I det senare fallet läggs virket vid sidan av stigen.
- Genomföra en inventering för att undersöka förekomsten av reliktböck.

Skötselområde B: Brynzon i väst ca. 1,2 ha

- Beskrivning:** Brynzon nedanför bergbrant, mot öppen åkermark. Området består av ung till medelåldrig blandskog med gran, tall, björk, asp, ek, rönn och sälg. Inslag av äldre ek- och tallöverståndare förekommer. De äldre ekarna är huvudsakligen av hagmarkskaraktär med vida trädkronor. Viss plockhuggning av äldre träd, främst gran, har tidigare skett i området.

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Bevarandemål: Gles brynzon med bl.a. gamla, vidkroniga ekar, tallar och sälgar. Vidkroniga ekar och sälgar är friställda. Visst inslag av slån, rosen- och enbuskar förekommer.

Skötselåtgärder: Restaurering: Glesa ut brynet genom att hugga gran, björk, asp och rönn. Friställ vidkroniga ekar och sälgar.

Löpande: Rövning av uppväxande gran och oönskat lövsly för att bibehålla det glesa brynet.

Skötselområde C: Friluftsliv

(Se bilaga D för friluftsanordningarnas läge.)

Beskrivning: Området ligger inom gång- och cykelavstånd från Örsundsbro samhälle och utnyttjas flitigt som friluftsområde. Genom skogen går en stigslinga som passerar två utsiktsplatser vid den västra branten. Ett elljusspår finns strax sydost om reservatet.

Insatser som ytterligare kan öka områdets betydelse som strövområde är till exempel tydligt utmärkta promenadstigar, en anslutning från elljusspåret till reservatet samt framtagande av information om området.

Bevarandemål:

- Markerade och väl underhållna stigar.
- Väl underhållna utsiktsplatser, ev. med sittbänkar.
- Väl underhållna informationstavlor och reservatsskyltar. Information till hundägare bör även finnas.
- Gränsmarkeringarna ska följa svensk standard, SIS 03 15 22.

Skötselåtgärder: Restaurering:

- Markera den befintliga stigen genom området.

Nyskapande:

- Anordna en anslutningsled från elljusspåret till reservatsområdets stigsystem.
- Upprätta två utsiktsplatser ev. med väl förankrade sittbänkar (som inte går att välta ned från berget).
- Sätt upp informationstavlor med reservatsskyltar på lämpliga ställen. Information till hundägare om hundhållning inom reservatet bör även finnas.
- Markera reservatets gräns med färg på träd samt med hörnstolpar. Røj en rågång där så behövs.

2006-11-13

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

Löpande:

- Underhåll av stigar.
- Ev. röjning vid utsiktsplatserna.
- Byt ut skyltar vid behov.
- Röjning av rågången. Förstärk målning på träd och underhåll av hörnstolpar.
- Allmänt underhåll.

Bränder

Uppkomna bränder ska släckas. Efter en eventuell skogsbrand lämnas det brända området för fri utveckling. Död ved, såväl stående som liggande, lämnas på platsen. Undantag måste dock göras för åtgärder som är nödvändiga för människors säkerhet och framkomligheten längs stigen.

Stigar och utsiktsplatser

Stigar och traktorväg inom reservatet får underhållas. Nödvändiga röjningar i anslutning till dessa samt vid utsiktsplatserna får utföras.

Upplag m.m.

Tillfälliga upplag får upprättas av förvaltaren i samband med skötsel av området. Förvaltaren får även ställa upp manskapsbodar i samband med skötselinsatser.

Jakt

Jakt på däggdjur är tillåten inom reservatet, enligt gällande jaktbestämmelser. Däremot är jakt på fågel förbjuden.

Fauna- och floravård

Eventuella åtgärder som kan behövas göras till stöd för hotade eller sällsynta arter får göras inom reservatet.

Forskning och undervisning

Länsstyrelsen kan, i syfte att öka kunskaperna om reservatet, ge dispens för forsknings- eller undervisningsändamål som i viss grad strider mot reservatsföreskrifterna, under förutsättning att dessa åtgärder inte bedöms strida mot reservatets syfte.

UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation av förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentationen bör helst ske med både anteckningar och fotografier. Skötselåtgärderna ska följas upp för att kontrollera att de genomförda åtgärderna överensstämmer med bevarandemålen och så att status före och efter utförda skötselåtgärder dokumenteras.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för SIGNALBERGET

2006-11-13

BILAGA A
13(14)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs varje år för:

- Informationstavlor, reservatsskyltar, andra informationsskyltar, stigar, utsiktsplatser och sittbänkar samt städning.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart femte år för:

- Gränsmarkeringar.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart tionde år för:

- Naturtyper i skötselområde A och B.
- Förekomst av prioriterade arter och grov tall.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för
SIGNALBERGET

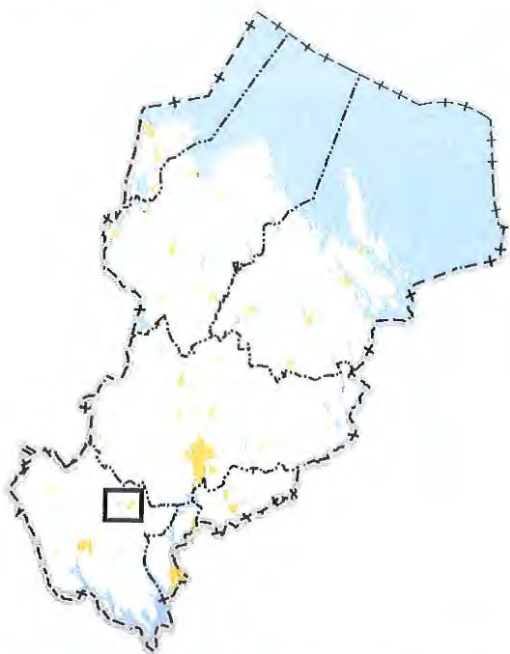
2006-11-13

BILAGA A
14(14)

Dnr. 511-11259-03
Dossiernr: 0381-02-096

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER

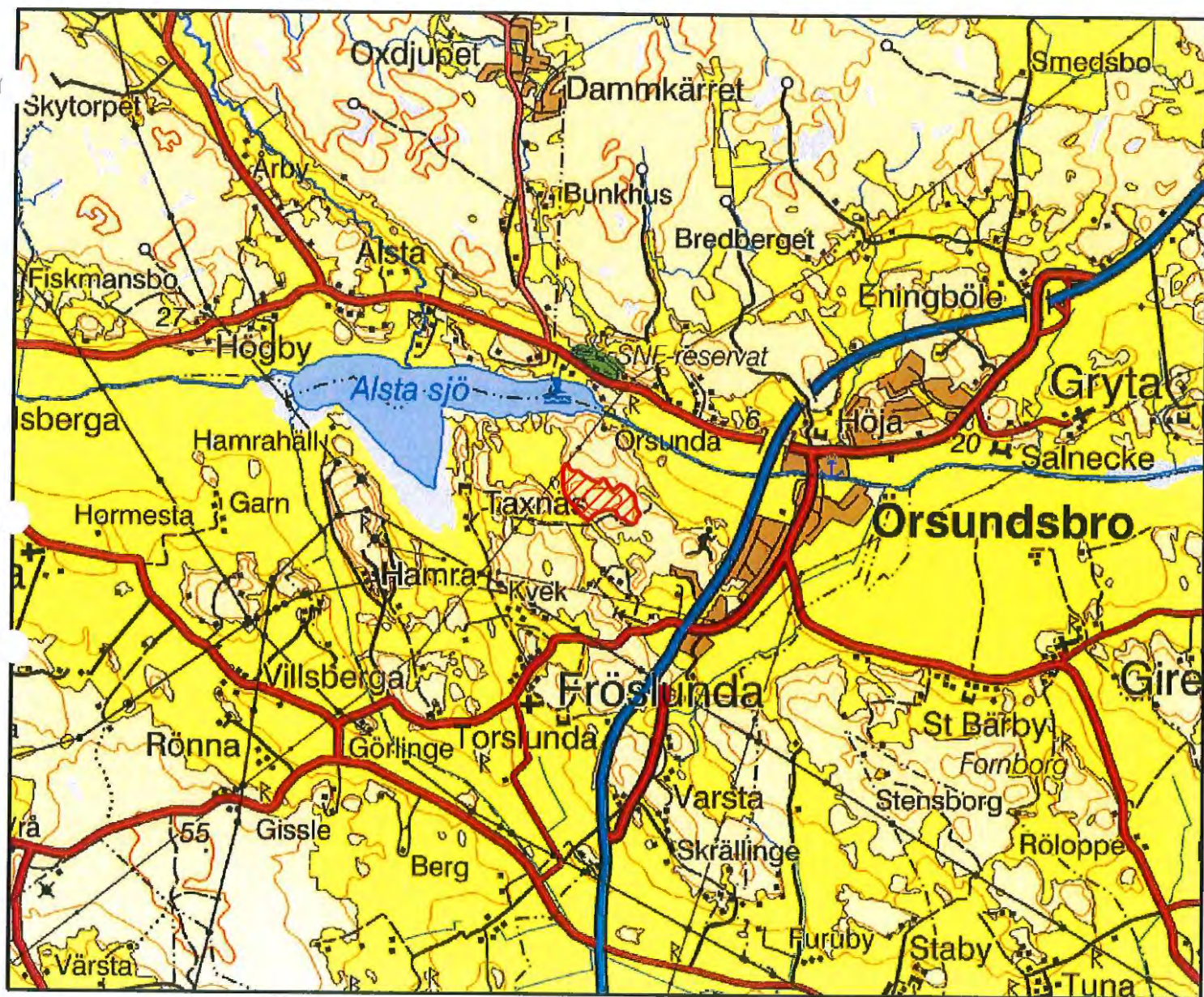
Skötselåtgärd	Prio	När	Skötselomr.	Finansiering
Stig	1	2007	C	Skötselanslag
Utsiktsplatser och ev. sittbänkar	1	2007	C	Skötselanslag
Informationstavlor, reservatsskyltar och övriga info.-skyltar	1	2007	C	Skötselanslag
Gränsmarkering	1	2007	C	Skötselanslag
Städning	1	Kontinuerligt	Alla	Skötselanslag
Allmänt underhåll av reservatet	1	Kontinuerligt	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	1	Efter åtgärd	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	1	Varje, vart 5:e och 10:e år, enligt ovan	Alla	Skötselanslag
Uthuggning och friställning	2	2007	A, B	Skötselanslag
Inventering av reliktböck	2	2007	A	Skötselanslag
Tillsyn att regler och föreskrifter i reservatet följs	1	Kontinuerligt	Alla	Ramanslag

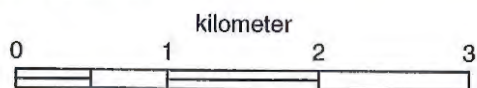
Bilaga B. Översiktskarta.

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län beslut
2006-11-13,
dnr 511-11259-03.

Naturreservatet Signalberget
Enköpings kommun.

Utdrag ur Vägkartan

Skala 1:50 000

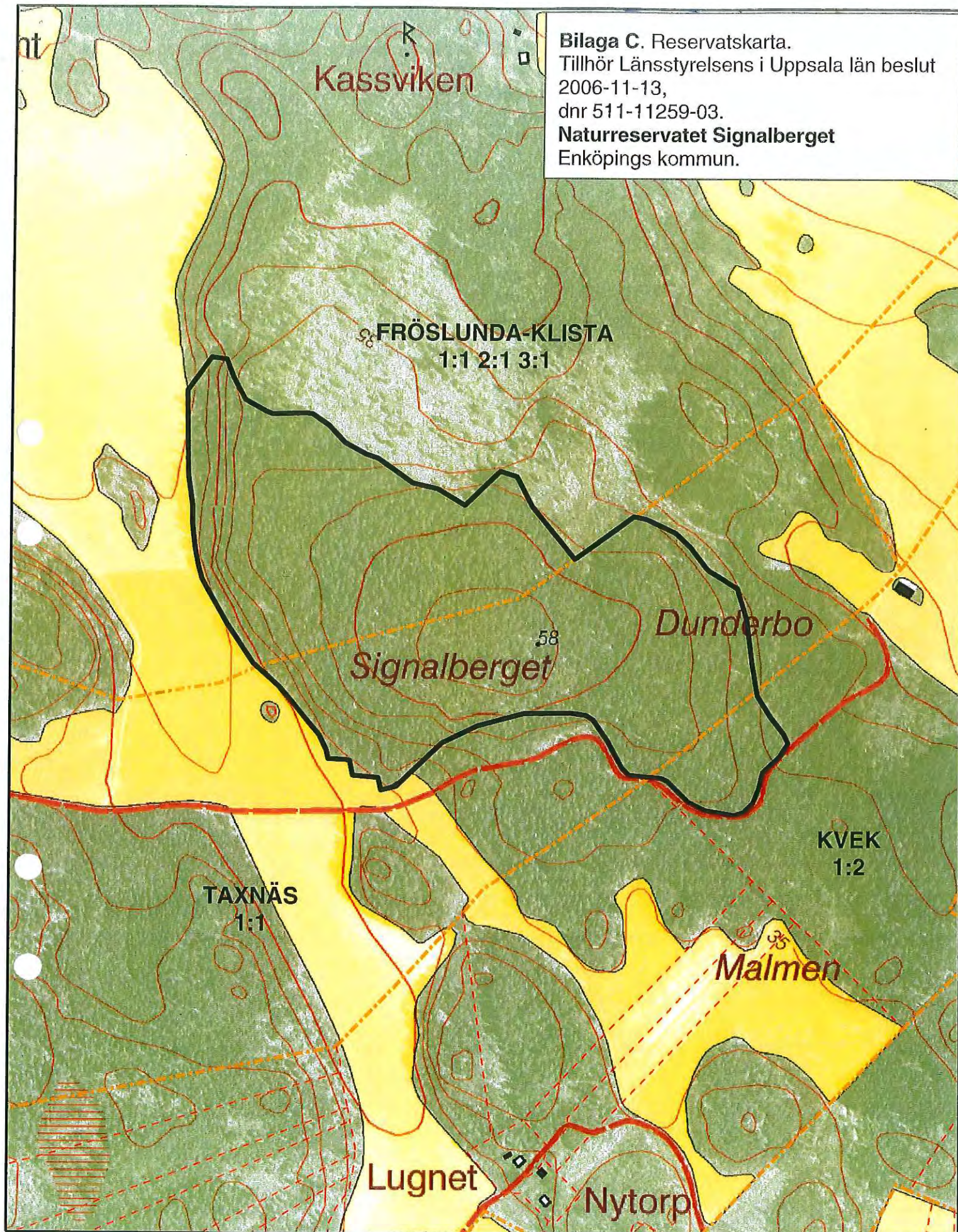

Naturreservat

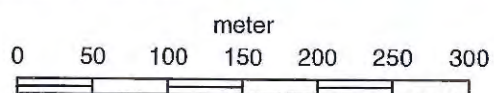
Bilaga C. Reservatskarta.

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län beslut
2006-11-13,
dnr 511-11259-03.

Naturreseptatet Signalberget
Enköpings kommun.

Utdrag ur Fastighetskartan

Skala 1:5 000

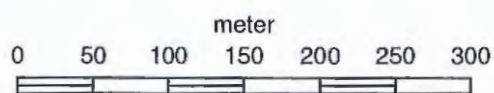

Reservatsgräns

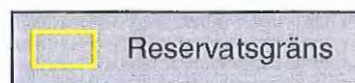
Bilaga D. Skötselområdeskarta.
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län beslut
2006-11-13,
dnr 511-11259-03.
Naturreseptatet Signalberget
Enköpings kommun.

Ortofoto

Skala 1:5000

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet.

Det gör Ni genom att i ett brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer) och
- redogöra för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev **inom tre veckor från den dag beslutet senast tillkännagavs**, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.